14/10/2020

Полиција кршила људска права Епископу и свештеницима

Случај се односи на дешавања од 12. маја 2020. године, када је велики број вјерника у Никшићу прослављао дан Светог Василија Острошког, након чега су владика и осам свештеника приведени. Управа полиције је повриједила људска права свештеницима, међу којима је и владика Јоаникије, а према налазима Институције заштитника људских права и слобода, свештенство је задржано до 72 часа у понижавајућим условима.

То су Вијестима потврдили из правног тима свештеника. Случај се односи на дешавања од 12. маја, када је велики број вјерника у Никшићу прослављао дан Светог Василија Острошког. У том периоду на снази је била мјера Националног координационог тијела за заразне болести (НКТ) о забрани окупљања у циљу спречавања даљег ширења коронавируса.

Због сумње да су прекршили мјере НКТ-а, у никшићком Основном суду сада се суди епископу Јоаникију и свештеницима Слободану Јокићу, Драгану Крушићу, Остоји Кнежевићу, Василију Брборићу, Данилу Зиројевићу, Жељку Ројевићу, Николи Маројевићу и Мирку Вукотићу.

Према налазу институције заштитника, државни тужилац Дејан Ђоројевић је 12. маја наложио да се идентификују лица која крше мјере НКТ-а, а полицијски службеник је исте вечери дошао да уручи позиве свештеницима да дођу службеним возилима у просторије Центра безбједности Никшић, а они су “одбили да се превезу службеним возилима, рекавши да ће доћи сами сјутра ујутро, у присуству адвоката”.

У позивима је назначено да у службене просторије треба да приступе “одмах” и полицијски службеник је инсистирао да тако мора и да буде. Наводи се да је осам свештеника пјешачило до ЦБ Никшић, који се налази у непосредној

близини Епархисјког дома, и да су се у 22 часа јавили дежурном службенику. Један од свештеника убрзо је довезен службеним возилом до сједишта ЦБ-а.

У извјештају институције заштитника се даље констатује да је свештеницима одређено тужилачко задржавање у трајању до 72 часа, али да два свештеника нису имали адекватан смјештај, због већег броја задржаних у односу на укупни капацитет просторија за задржавање. У просторији је било седам кревета.

“Један од подносилаца притужбе, током свег времена задржавања, односно три дана, није имао свој кревет, него је био у могућности да легне само онда када би му неко од других задржаних лица уступио своје мјесто на извјесно вријеме, па је исти усљед недостатка сна и немогућности одмора био изложен физичком изнуривању и понижењу”, наводи се у закључцима заштитника у које су Вијести имале увид.

У закључцима се истиче и да су и остали трпјели сличне посљедице за вријеме колико су му уступали своје мјесто, јер су били смјештени на столицу која се налази испред просторија за задржавње, гдје је просторија коју користе полицијски службеници. Осим тога, дошло је до погоршања хроничних здравствених тегоба једног свештеника.

У мишљењу заштитника људских права се наводи да је тај свештеник у неколико наврата одвожен у тамошњу Општу болницу ради указивања медицинске помоћи, а дан касније је и хоспитализован. “Од тренутка када је од стране полицијских службеника доведен у просторије ЦБ Никшић, па до хоспитализације сјутрадан, именовани је био у потпуности лишен сна, будући да је на располагању имао искључиво столицу, што је изазавао душевне патње и осјећај понижености. Неадекватни услови смјештаја су га неспорно угрозили и физички”, наводи се у документу. У документу се констатује и да је свештеник очигледно претрпио патњу већег интензитета од других, што је резултирало његовом хоспитализацијом.

Из институције заштитника су истакли да су службеници никшићког ЦБ-а предузели све радње како би помогли свештенику и обезбиједили му медицинску помоћ. Генерално неадекватне услове у просторијама за задржавање, као и просторијама које користе полицијски службеници, утврдио је омбудсман у годишњим извјештајима Националног превентивног механизма и приликом обилазака у првој половини ове године.

Према ставу Европског суда за људска права, понижавајуће поступање је оно

које „код жртве изазива осјећање страха, очаја или мање вриједности, која жртву могу да понизе или унизе“. Код понижавјућег поступања нагласак је на субјективном осјећају страха, очаја или инфериорности жртве. Замјеница заштитника Зденка Перовић дала је препоруке Управи полиције и Основном државном тужилаштву. Препорука УП је да се лица лишена слободе и задржана смјештају искључиво у складу са предвиђеним капацитетима, али и да у свом будућем поступању грађане позива ради прикупљања обавјештења у потпуности у складу са Законом. Заштитник указује да ни поступање полицијских службеника у овом случају није у складу са одредбама ЗКП-а, јер законска одредба јасно указује да се грађанину мора претходно омогућити да се сам одазове на позив. ОДТ-у се препоручује да у рјешењу о задржавању, вријеме од кад се има рачунати почетак задржавања одређеног лица, урачуна све вријеме које је то лице претходно провело у службеним просторијама УП.

spc.rs